

Atskaite par dalību COPA/COGECA un Eiropas Komisijas
rīkotajā darba grupā:

Mežsaimniecība

02.- 04.07.2012., Brisele

Izskatāmais jautājums: Par Kopējo lauksaimniecības politiku.

Rezumējums:

Vairāki sapulces dalībnieki izteica neizpratni, kādēļ ne šajā darba grupā, ne Eiropas Komisijas apstiprinātās padomdevējas darba grupas Mežsaimniecības un korķa jautājumos šā gada pēdējo sanāksmju darba kārtībā nav iekļauts jautājums par Kopējo lauksaimniecības politiku un atbalsta pasākumiem pēc 2013.gada. Tiek norādīts, ja šis jautājums tiek diskutēts citās darba grupās, tad tas nozīmē, ka tas notiek bez mežsaimnieku pārstāvniecības un mežsaimnieku viedoklis tiek pausts nepilnīgi. Lai situāciju uzlabotu, tiek nolemts, pieprasīt, lai nākamo darba grupu dienas kārtībā tiktu iekļauta diskusija par Kopējo lauksaimniecības politiku un mežsaimnieki varētu izteikt savus apsvērumus nepieciešamo atbalsta pasākumu sakarā.

Izskatāmais jautājums: Par Eiropas Komisijas priekšlikumu lēmumam par siltumnīcas efekta gāzu ietekmes, ko izraisa zemes izmantošana, zemes izmantošanas maiņa un mežsaimniecība (LULUCF) uzskaites noteikumiem

Rezumējums:

Eiropas Komisijas pārstāve informēja, ka priekšlikumā ir ierosināts izmantot divu posmu pieeju – pirmajā posmā tiktu sagatavoti saskaņoti noteikumi, lai uzskaitītu emisiju un piesaistes apjomus, ko izraisa LULUCF darbība. Pēc šo noteikumu ieviešanas varētu apsvērt iespēju LULUCF nozari oficiāli iekļaut ES saistībās, ko tā uzņēmusies siltumnīcefekta gāzu emisiju mazināšanas jomā. Tāpat tiek uzsvērts, ka EK paredz veikt pasākumus, lai ieviestu akurātus uzskaites nosacījumus un radītu apstākļus turpmākai monitoringa sistēmas ieviešanai.

Specifiskie jautājumi, kas tiek paredzēti EK priekšlikumā:

1. No uzskaites izslēgt dabas katastrofu ietekmē radītās emisijas,
2. Tiek izveidoti uzskaites nosacījumi meža nosusināšanas vai appludināšanas gadījumā, lai arī tie netiek paredzēti kā obligāti piemērojamie;
3. Obligāta uzskaites paredzēta apmežošanas, atmežošanas un mežsaimniecības aktivitātēm;
4. Tiek paredzēts, ka dalībvalstis izstrādātu savus rīcības plānus, nosakot, kā mazināt emisijas un veicināt piesaisti, tai skaitā kā palielināt koksnes produktu lietošanas apjomu katrā dalībvalstī.

Dokumenta pašreizējais statuss:

- Eiropas Savienības Padomes (EP) Vides darba grupa strādā pie priekšlikumiem lēmuma tekstam;
- EP jūnijā jau notikušas diskusijas par šo dokumentu;
- Par ziņotāju Eiropas Parlaments ir nozīmējis Kritonu Arseni (Kriton Arsenis);
- Tiek paredzēts, ka parlamentā drīz sāksies dokumenta lasījumi.

Tālākā darba grupas diskusijā tiek norādīts, ka dokumenta ievaddaļā ir norādīti mežsaimniekiem nepieņemami apgalvojumi, kas ir pretrunā uzstādījumiem par CO2 piesaistes uzlabošanu. Piemēram, tiek runāts par rotācijas perioda pagarināšanu, neskartu mežu platību palielināšanu, tai pašā laikā ir zināms, ka tieši jaunaudzēs un vidēja vecuma audzes visintensīvāk aug un līdz ar to arī piesaista vairāk CO2. Lielas bažas izsauc arī nosacījums par nacionālo rīcības plānu izstrādi. ES, ņemot vērā mežu daudzveidību un dažādos augsnes un klimatiskos apstākļus, nav vienotas meža politikas, līdz ar to, prasības par rīcības plānu izstrādi un EK tiesībām veikt plānu koriģēšanu ir uzskatāmas par iejaukšanos dalībvalstu kompetencē esošos jautājumos.

Izskatāmais jautājums: Vadlīnijas par Natura 2000 ieviešanu un teritoriju apsaimniekošanu.

Rezumējums:

Vadlīniju mērķis ir precizēt nosacījumus Putnu un Biotopu direktīvu ieviešanai meža zemēs, kā arī veicināt sinerģijas iespējamību starp mežsaimniecību un NATURA 2000. Kā jau liecina nosaukums, šis nebūs dokuments, kas paredzēs obligāti ievērojamus nosacījumus. Kopumā 23% no visas Eiropas mežu teritorijas atrodas Natura 2000 tīklā un līdz šim ir novēroti negatīvi piemēri, kad Natura 2000 teritorijās tiek mēģināts aizliegt jebkādu saimniecisko darbību, tādējādi veicinot zemes īpašnieku negatīvu attieksmi pret šo aizsargājamo teritoriju tīklu.

Dokumenta pašreizējais statuss: Lai sagatavotu iespējami labāku dokumenta redakciju, tiek organizēti Bioreģionālie semināri un Latvija kopā ar Skandināvijas valstīm ietilps Boreālajā reģionā. Boreālā reģiona seminārs ir noticis 29.maijā un tā rezultāti jūlija beigās tiks publicēti elektroniskā formātā.

2012.gada rudenī ir paredzēts organizēt ieinteresēto pušu sanākumi, lai izdiskutētu vadlīniju dokumenta atslēgas elementus.

Latvijas pusei būtu aktīvi jāiesaistās dokumenta sagatavošanas posmā, tomēr pašlaik nav draudi, ka dokuments varētu saturēt mežsaimniecības ierobežojumus pastiprinošus uzstādījumus.

Izskatāmais jautājums: Par Juridiski saistošu vienošanos par mežiem.

Rezumējums:

Darbs pie šā dokumenta izstrādes joprojām turpinās. 2011.gada jūnijā Oslo Ministru konferences laikā tika nodibināta starpvaldību pārrunu komiteja ar pilnvarām izstrādāt vienotu juridiski saistošu vienošanos par mežiem Eiropā. Kā galvenie vienošanās mērķi tiek norādīti:

- a) Nodrošinātu Eiropas mežu ilgtspējīgu apsaimniekošanu un plaša profila preču un meža ekosistēmu pakalpojumu ilgstošu sniegšanu;
- b) Uzturētu un veicinātu meža resursus Eiropā, to veselību, vitalitāti un enerģiju, kā arī adaptētu tos klimata pārmaiņām;
- c) Palielinātu mežu izturību pret dabas apdraudējumiem un aizsargātu pret cilvēku izraisītiem riskiem;
- d) Palielinātu meža ieguldījumu klimata pārmaiņu novēršanā;
- e) Uzturētu un pastiprinātu Eiropas mežu produktīvo potenciālu;
- f) Apturētu meža bioloģiskās daudzveidības izzušanu Eiropā un cīnītos pret pārtuksnešošanos;
- g) Radīt un uzturēt veicinošus apstākļus, lai Eiropas meži sniegtu ieguldījumu zaļajā ekonomikā, nodarbinātībā, kā arī lauku un pilsētu apvidu attīstībā;
- h) Uzturēt un veicināt Eiropas mežu kultūras un sociālās funkcijas;
- i) Samazināt nelegālo mežizstrādi un ar to saistītu nelegālo tirdzniecību ar koksni un koksnes produktiem ar mērķi izskaust tās pilnībā;
- j) Ar zinātniskās pētniecības, izglītības, dalīšanās ar informāciju un komunikācijas palīdzību uzlabot zināšanu bāzi par mežiem;
- k) Vietējā, reģionālā, nacionālā un globālā līmenī veicināt iesaisti un sadarbību mežu jomā.

Darba grupa konstatē, ka aktuālā dokumenta redakcijas teksts ir visai nesabalansēts, teksts ir par vispārīgu tāda rakstura dokumentam, kā juridiski saistoša vienošanās. Tiek lietoti pārāk izplūduši termini, kuri būtu jākonkretizē, lai saturs atbilstu dokumenta formai.

Kopsavilkums/ leteikumi nākamajam darbam:

No Latvijas interešu viedokļa efektīvas mežsaimniecības attīstībā visaktuālākais gan termiņu, gan satura ziņā, no izskatītajiem jautājumiem ir par Eiropas Komisijas priekšlikumu lēmumam par siltumnīcas efekta gāzu ietekmes, ko izraisa zemes izmantošana, zemes izmantošanas maiņa un mežsaimniecība (LULUCF) uzskaites noteikumiem. Pašreizējā noteikumu projekta redakcija izraisa bažas divu apsvērumu dēļ:

1. Dokumenta ievaddaļā ir norādīti mežsaimniekiem nepieņemami apgalvojumi, kas ir pretrunā uzstādījumiem par CO₂ piesaistes uzlabošanu. Piemēram, tiek runāts par rotācijas perioda pagarināšanu, neskartu mežu platību palielināšanu, tai pašā laikā ir zināms, ka tieši jaunaudzes un vidēja vecuma audzes visintensīvāk aug un līdz ar to arī piesaista vairāk CO₂;
2. Dokuments paredz arī nosacījumus par nacionālo rīcības plānu izstrādi. ES nav vienotas meža politikas, līdz ar to, prasības par rīcības plānu izstrādi un EK tiesībām veikt plānu koriģēšanu ir vērtējamas ļoti piesardzīgi, jo tas ir mēģinājums iejaukties dalībvalstu kompetencē esošajos jautājumos.

Lai Latvija efektīvi varētu aizstāvēt meža nozares intereses šā dokumenta kontekstā, piedaloties meža īpašnieku, kokrūpniecības un Zemkopības ministrijas pārstāvjiem, jāpārrunā visu institūciju kopīga viedokļa iespējamība un labākie kanāli viedokļa paušanai turpmākā dokumenta izstrādes gaitā.

Arnis Muižnieks

Paraksts

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA